

Aandachtspunten rondom inzet kwetsbare medewerkers

Algemeen

Artikel 3 lid 1 sub a van de Arbowet verplicht werkgevers zo veel mogelijk te voorkomen dat het werk een nadelige invloed heeft op de gezondheid van werknemers. Kwetsbare werknemers hebben hierbij recht op extra bescherming.

Om veilig en gezond te kunnen werken is het voor deze groep werknemers altijd van extra belang om aandacht te besteden aan het zorgvuldig opvolgen van bestaande hygiënerichtlijnen, procedures en protocollen geldend voor de uitvoering van het werk. Het kan zijn dat tijdens de corona-uitbraak aanvullende voorzorgsmaatregelen en instructies nodig zijn. Hierbij moet worden meegenomen dat de werknemer mogelijk al ervaring heeft met extra hygiënisch handelen omdat dit voor hem/haar altijd al noodzakelijk is.

Er zijn momenteel situaties denkbaar waarin het werk wél een verhoogd gezondheidsrisico oplevert en extra bescherming redelijkerwijs of in praktische zin niet te realiseren is*. In die gevallen verplicht de wet de werkgever om, na een goede risico-inschatting**, werknemers met verhoogde kwetsbaarheid vrij te stellen van de desbetreffende werkzaamheden en waar mogelijk vervangend werk aan te bieden.

Beleid rond kwetsbare werknemers hoort terug te komen in de periodieke risico-inventarisatie en -evaluatie. Zie ook vraag 6 en 7 in de [speciale editie Arbo-inf@ct: COVID-19 en bedrijfsgezondheidsbeleid \(maart 2020\)](#).

Definitie kwetsbare medewerkers

Onder kwetsbare medewerkers verstaan wij medewerkers die een verhoogd risico lopen op een ernstig beloop van een SARS-CoV-2-infectie. Deze groepen staan genoemd in de LCI-richtlijn COVID-19 onder [Testbeleid risicogroepen COVID-19](#). Vanuit het oogpunt van een gefundeerde weging en tegemoetkomend aan de wens van voldoende inzetbaarheid van met name zorgpersoneel, adviseren wij binnen deze groep een nuancering aan te brengen voor de ontregelde/slecht ingestelde medewerkers met betrekking tot het onderliggend lijden.

Personen met één van de volgende onderliggende aandoeningen behoren tot de risicogroepen voor COVID-19:

- chronische afwijkingen en functiestoornissen van de luchtwegen en longen;
- chronische hartaandoeningen;
- diabetes mellitus;

- ernstige nieraandoeningen die leiden tot dialyse of niertransplantatie;
- verminderde weerstand tegen infecties door medicatie voor auto-immuunziekten, na orgaantransplantatie, bij hematologische aandoeningen, bij (functionele) asplenie, bij aangeboren of op latere leeftijd ontstane afweerstoornissen waarvoor behandeling nodig is, of bij chemotherapie en/of bestraling bij kankerpatiënten;
- een onbehandelde hivinfectie of een hivinfectie met een CD4-getal <200/mm³

Inzet van kwetsbare medewerkers

Uitgangspunt

Zolang door iedereen consequent volgens de bestaande richtlijnen/procedures van de instelling of organisatie wordt gewerkt (naast de richtlijnen van het RIVM en eventueel de GGD) en met goede toepassing (en het voldoende beschikbaar zijn) van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en/of fysieke barrières (bijvoorbeeld schermen zoals in supermarkten en taxi's) kan ook een kwetsbare werknemer in principe zijn eigen werk blijven doen.

De inhoud van het werk en de individuele gezondheidsfactoren en werkomstandigheden vormen altijd het vertrekpunt. Het is van belang dat met de werkgever/leidinggevende in goed overleg en met gezond verstand wordt bekeken hoe taken kunnen worden uitgevoerd; hierbij is altijd een individuele risico-inschatting en maatwerk nodig*; de bedrijfsarts adviseert.

- Binnen de verschillende ziekenhuizen, instellingen, medische beroepsgroepen etc., maar ook voor beroepsgroepen daarbuiten, dient hiervoor beleid worden opgesteld; hiervoor wordt verwezen naar de eigen werkgever/zorginstelling.
- Goede informatievoorziening en voorlichting voor de groep kwetsbaren over het extra belang van het strikt en consequent werken volgens de bestaande hygiëne- en preventiemaatregelen, procedures en protocollen geldend voor specifieke beroepsgroepen/werkzaamheden is noodzakelijk met juist gebruik van en toegang tot persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Een kwetsbare werknemer moet als er een verhoogd gezondheidsrisico speelt (bepaald na een weging van de werkgebonden infectierisico's en de individuele gezondheidsfactoren*) worden vrijgesteld van werkzaamheden waarbij blootstelling mogelijk is aan COVID-19-positief geteste patiënten of voor COVID-19-verdachte personen (neusverkouden of hoesten of koorts) en/of aan besmette materialen/werk in een laboratoriumomgeving EN waarbij voldoende bescherming niet mogelijk is (= onbeschermd contact) of wanneer door de werkgever voldoende bescherming niet geleverd kan worden.

* Denk bijvoorbeeld aan een baliemedewerker die patiënten te woord staat – waaronder mogelijk personen met een asymptomatische of milde infectie – waarbij de afstand van 1,5 meter niet altijd gehanteerd kan worden en waar geen fysieke barrière kan worden aangebracht (een scherm zoals in supermarkten). Of denk aan werk waarin de werknemer onbeschermd in contact kan komen met besmette materialen.

** Dit is maatwerk. Het risico op onbeschermd blootstelling zal in sommige gevallen minder specifiek of minder goed in te schatten zijn, bijvoorbeeld in situaties met veel intermenselijk verkeer

(met name binnen een zorgsetting) met onvoldoende mogelijkheden tot social distancing of onvoldoende beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), of wanneer comorbiditeit speelt, of wanneer de onderliggende conditie het werken met PBM bemoeilijkt (denk aan longaandoeningen). In deze gevallen moet een individuele risico-inschatting en -afweging plaatsvinden over het werkgebonden risico op besmetting, de mate van kwetsbaarheid van de medewerker en de haalbaarheid van (andere) preventieve maatregelen.

Auteurs: Fleur Meerstadt-Rombach (LCI), Eliane Thewessen (LCI), Jaap Maas (NCvB), Albert Vollaard (LCI)